

hetség és képzettség nélkül gárdájának titkála s pénzkezeléséről szólván, Kriványnyal példálózik, mintha bizony nem tudná, hogy a m. kir. »posztakisztlé»-nek is volt Kriványa s a m. kir. adóhivatalnak is meg volt a maga kaszaköves adótárnoka.

Most, hogy a közigazgatás egyszerűsítése került napirendre, a törvényhatósági pénzeknek állami kezelésbe való vétele mellett hangulatot kell csinálni. Erre igen alkalmas a Krivány-élet fölhántorgatása. Az ország hatvanhárom vármegyéjének egy Kriványa volt; ez elég arra, hogy valamennyi pénztár ellen a bizalmatlanság hangulatát keltsék föl. Azt természetesen bölcsen elhallgatják, hogy vannak olyan vármegyék is, ahol a pénzkezelés mintaszerű.

Igen is vannak vármegyék, még pedig nagy számmal, a hol a pénzkezelés nemcsak hogy szabályszerű, de sok tekintetben fölmulja a kincstári sablont, tiszta munka, könnyű áttekintés dolgában. És mégis megvádolják a vármegyei adminisztrációt; minden elképzelhető rosszat ráfognak, csak azért, hogy ellene hangulatot keltsenek.

Erre ugyan semmi szükség nem volt s nincs a jelenben sem. Azzal ma már tisztában van az ország közvéleménye, hogy az alkotmányosság ősi védbástyáinak tartott vármegyék annyira elavultak, annyira elpusztultak, hogy holmi erődnek éppenséggel nem tekinthetők. Az állam már a bástyák java részét bekebelezte az állami hatalom védbástyái közé s nagyon helyesen; mert végre s mire való a külön állam az államban? A közigazgatás manapság már tulnyomó rész-

ben állami feladatokat teljesít és voltaképpen a törvényhatóságok összeredőke ugyanaz, a mi az állami érdek. Lehetetlen valamely államban az állammal ellentétes, vagy külön álló közigazgatási érdeket elképzelni. Ha a vármegye közönsége, mint municipium, föntartja politikai, "kulturális és közgazdasági téren az autonómiáját, bátran átengedheti az államnak a tulajdonképeni közigazgatási adminisztrációt.

Erről van csak szó; az államosítás csupán az adminisztrációra terjeszkedik ki s ezt csekély kivétellel az egész ország közvéleménye helyesléssel fogadja. Az állameszme egysége, tekintélye követeli ezt. Egészen fölösleges a meggyanúsítás, leszólás, a fönnálló rendszer legyalázása. A mai rendszer mellett is nagyon jó lehet a közigazgatás; példák vannak rá. Nem is kell oly messze menni. Jóakaratu, lelkiismeretes, erélyes jó becsületes vezetés, a törvények pontos végrehajtása, szigorú ellenőrzés, részrehajlatlan és pártatlan eljárás biztosítja a jó közigazgatást. Mindössze a haladó kor szelleme, az állameszme tökéletes megvalósulása kívánja, hogy a törvényhatóságok közigazgatása beleolvadjon az állam gépezet hatalmas szerkezetébe.

A fővárosi sajtó hangja, melyet a vármegyéről kicsinylőleg és becsmérőleg szólva használnak, éppenséggel nem alkalmas arra, hogy az államosítás mellett visszhangot keltsen; méltatlanul bántó, sértő és lealázó s a legtöbb helyen, mondhatnók az ország valamennyi vármegyéjében az igaztalan vád hatását kelti föl s visszatetszést szül.

A részleges államosítás keresztülvitelét czélzó törekvést mesterséges hangulatkeltés nélkül is elősegíti az ország közvéleménye; mert a czél mindenki előtt világos, könnyen érthető — üdvös, helyes, hasznos és kívánatos. Egyszerűbbé, gyorsabbá s olcsóbbá tenni a közigazgatást oly közóhaj, a melynek megvalósítása országos közérdek.

Egy Napló naplójából.

1901. április 1.

Eladtak. Az új gazdám nagyon csinos fiatal leány, s csak az a feltűnő benne, hogy rendkívül nyugodt természetű. Ennek pedig én nagyon örvendek, mert kimondhatatlanul szeretem a nyugalmat.

A gazdám nagyon elegáns íróasztalának a fiókjába zárt. Itt nagyon jól érzem magam, mert egyedül vagyok a fiókban, míg a könyvesbolt állványain igen nagy volt a tolongás és engem bosszantóan összenyomtak.

Altalában véve az a véleményem, hogy nekem itt ebben a házban valószínűleg nagyon jó dolgom lesz.

Április 2.

No persze, egészen természetes dolog, hogy az urnó olyan csöndes. A szegény gyermek tegnap este rám bízta a titkát. A dolog összefüggésben van egy férfival, akinek nincs elég pénze ahhoz, hogy megtetszhessék a leány atyjának.

Különben micsoda utálatos szokás az, hogy némelyik leány papírra hullatja a könyveit?! Egész ábrázatom tönkre van téve... Na, szép állapotban vagyok! . . .

Április 3.

Az urnóm a terveiről tanácskozott velem. Azt mondja, hogy vagy ápoló apácza

— Klára fölnevetett, de aztán egyszerre eszébe ötletek ennek az embernek a szavai. . . .

— Vajjon csakugyan még mindig?

— kérdezgette önmagától Györky Loránd valami félévig udvarolt neki. Néha csöndes melankoliával, néha tüzzel . . . Egyszer olyasmit is említett előtte, hogy elveszi . . .

De nem tudni mi okból egyszer csak elmaradtak a sürű látogatások és elmaradtak vele együtt a bizalmas együttlétnek minden kigondolható örömei.

A leány bántódott is ezen, hanem a megszokás lassanként fátyolt borított az egész kellemes flirte. Salgó Andor kezdett szépelegni körülötte és Klára bár csak nevette ezt az újabb udvarlót — úgy látszott arra jó hogy elfeledtette vele a régét.

S épen ez az ügyetlen ember hozza fel a már-már feledésbe menő multat.

És Klára úgy érzi még mindig nem elég közönyös ezzel a fiúval szemben, még mindig fennmaradt érdeklődésének némi árnya. Sőt — és szíve megremegett — talán még mindig szereti.

— Miért? kérdezte most ő maga.

Eszébe jutottak az édes szavak, melyeket az bizonyára csak unalomból dobott neki s melyeknek mindenikét ő drága gyöngyként őrizi.

Eszébe ötlött a könnyelmű vallomás, mely miatt neki annyi állmatlan éjszakája volt s melyet, Györky már alkalmasint rég elfelejtett.

Mindez — mint a novella írók mondják — villámként cikázott át agyán. A novellisták szerint most ismét két eset következhetik be. A leányzó ugyanis vagy határozottá változtatja az előbb még merengő bájos arcot s egyszerűen azt mondja:

— Elfeledem!

Vagy: a márványszerű arckifejezés csak

hamar eltűnik s a szerelmében vergődő ártatlan lélek zokogásba tör ki:

— Még mindig szeretem!

Hanem Klára nem szereti a regényességet. Ő úgy gondolta e pillanatban, hogy az összes eddig összefirkált műveknél többet ér egy csésze forró kávé . . . Ki is szólott e czélból a másik szobában levő édes anyjának:

— Mama én éhes vagyok!

A mama hozzáfogott az uzsonna készítéséhez, Klára pedig ezalatt ruhaszövet mintákból válogatott. Elakarta terelni a figyelmét mindenképen arról az »ostobaságról.« Hanem csodálatosképen csakis azok a minták érdekelték, melyeken a kék szín — habár csak igen csekély mértékben is, de — képviselve volt. (Györky beteges rajongással imádta a kéket.)

Klára rosszalóan rázta a fejét:

— Istenem hát csakugyan még mindig?

S már épen — ha nem is drámai mozdulattal — félre akarta dobni az egész minta dobozt, mikor meglátott közte egy gyönyörű sötétkék-sárga szövetet . . . Nézte közelről, nézte távolról és mindinkább tetszett neki.

— Hogy tetszene ez Lórándnak! — szaladt ki a száján önkéntelenül. De visszakarta a szót és aggódva motyogta:

— Még mindig . . .

A még mindig problémát azonban sohasem tehetné hosszabb tanulmány tárgyává, mindég megzavarta ebben valami. Most is épen beszólt az édes anyja:

— Gyere kávézni!

Klára mindent elhajtott s azonnal eszébe jutott, hogy ő voltaképpen mennyire éhes. (No hát ilyen prózai lélek volt a Klára!)

Megivott egy nagy csésze kávé, meg-evett egy sósperecét és három mandula szit. És eközben egész odaadással vitatkozott az anyjával a fölött a kérdés fölött, hogy a

pótkávé helyes avagy helytelen-e használni a kávéfőzésnél. Mivel pedig ez a kérdés hosszú harcz után is eldöntetlen maradt Klára áttért a ruhája varratására. Egészen tűzbe jött, amint elmagyarázta:

— Gyűlölöm a francia ruhamodelleket s ezt a szövetet is egészen angol minta szerint készíttettem.

A mama szerény nézetet kockáztat meg:

— Az angol ruhához fenomenális alak kell . . .

— Eh az alakom kifogástalan . . . Loránd azt mondta . . .

Majd hirtelen így szól:

— Apropos! Itthon van a papa?

— Nincs.

— Pompás! Hisz ahhoz telefonálhatsz a szobájából!

A mama szokott csöndes egykedvűségével ránézett:

— Csak tessék!

A novellairók most azt mondanák:

»Klára mint tünemény lebegett a telefon elé, s míg szerelmes szíve hangosan dobogott s gyöngéd keble erősen hullámozott, egyik kacsóját görcsösen szoritá vergődő szívére, a másikkal remegve csavarta meg a csengettűt.«

Nos az én Klárom nem így járt el. Hacsak a szobában való átszáguldása és az ajtó izonyatos becsapása nem nevezhető tüneményesnek s habár a keble tényleg erősen hullámozott az csak a gyors futás természetes következménye. Igaz hogy az egyik kezét görcsösen összeszorította (egy fél mandula puszival) de a másikkal annál egykedvűbben csilingelt. Sőt a hangja sem fulladt el, mikor a központtól a Loránd számát kérte.

Aztán a következő egyhangú párbeszéd folyt le közöttük:

— Halló! Ki beszél?

Lesz, vagy beteg egyetemre megy és orvosi tudományokat tanul. Számár.

Aprilis 4.

Már megint könyvek! . . . Utálatos dolog a sirás . . .

Aprilis 5.

Ma már csaknem visszakiváncoltam a könyvesboltba.

Aprilis 6.

Az atya utazni akar, s magával akarja vinni a leányát is. Az orvos azt mondja, hogy a leánynak levegőváltásra van szüksége. De én jobban tudom, hogy mi kellene neki.

Aprilis 8.

No, elutaztunk A leány az egész uton czeruzával firkált belém. Milyen megalázó ez rám nézve!

Aprilis 10.

A Rajna partján! Amint egy nagy tölgy fa alá ül, elővesz engem is a zsebéből . . . Ejnye, kutya teremtette! Hogy kerül ide olyan hirtelen az a fiatal ember?! Az urnóm nagyon meg van lepelve, engem a földre ejt s visszaszalad a szállóba. A fiatal ember engem fölvesz s utána megy . . . Találkozunk a papával; micsoda jelenet! — Én rólam persze tökéletesen megfélemedeznek.

Aprilis 11.

Rendkívül különös! . . . Az éjszakát a fiatal ember vánkosa alatt töltöttem. Nagyon szeretett volna közelebről is megismerkedni velem, — de ezt mégse tetie. Ugy látszik, hogy jó ember. — Talán majd segíthetek rajta.

Aprilis 12.

A fiatal ember gondosan papirba göngyölt s becsomagolt; aztán beküldött egy szobaleánnyal az urnóm szobájába. A papa mindjárt sejtette, hogy őtöle jövök, s ő csomagolt ki a papirból. Vén számár! — Nem rettent vissza attól, hogy végigolvassa, mi van rólam írva. Na, de nem sokáig olvasott

— Györky Loránd. És ott?

— Én vagyok a Klára.

— Csókolom a kezét!

— Jó napot.

— Parancsol?

— Csak azt akarom tudni hogy van?

— Pompásan, egy kevés kacenjamerit leszámitva.

— Ahá! mulatott?

— Még pedig remekül.

— Ej — ej! — mondta Klára tréfásan; pedig azt hitte, hogy keserű mandulát nyelt. Lorándnak úgy látszik sürgős dolga akad mert türelmellenkedni kezdett:

— Parancsol még valamit édes Klára?

— Oh semmit, épen semmit!

— Akkor csókolom a kezét . . . Pardon rengeteg dolgom . . .

Klára becsapta a kagylót és bekapta dühében a fél mandula pusztit.

— Nyomorult! — sziszegte a mandulához kerestül.

. . . Aztán leült a papa íróasztalához és nézte, bámulta azokat a csut kagylókat . . .

Addig addig nézte míg a sok nézéstől egyszerre csak elkezdtek potyogni a könyvei . . .

Kisirta magát alaposan ott a papa íróasztalán. Egy pár hivatalos írás bizony tönkre is lett a könyvek sűrű árja miatt.

Klára rémülten vette észre s azonnal lemásolta szép tisztán, gömbölyű, leányos betűkke. Mikor olvagozta már teljesen felszáradtak az arcán is a könyvek s szinte kedvtelve nézte a munkáját,

Estefelé bement az anyjához:

— Mama! fekete ruhát veszek — jelentette ki. Majd hozzá tette:

— Mit szólna hozzá, ha Salgóhoz megyek feleségül?

S a mama mit szolt volna? Szokott csöndes egykedvűségével ránézett:

— Csak tessék!

anélkül, hogy könyvek ne gyűltek volna a szemeibe! Végre is a papa özvegy ember, s az én urnóm az egyetlen gyermeke.

Aprilis 13.

A papa meghívta a fiatal embert ebédre! Sokáig gondolkozott ugyan rajta, de végre is megtette.

Aprilis 14.

Határozottan mondhatom, hogy sokkal kellemesebb, ha csókokkal halmoznak el a helyett, hogy könyvekkel áztatnának!

Barrington Kidd.

Vesztett reménység.

— A belgrádi eset. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

Szegény Szerbia! Most már kétségtelen, hogy a várva-várt trónörökös születése elmarad. A szerb kormány közzétette az orvosok véleményét, a kik mindannyian azt bizonyítják, hogy a trónörökös váras elhamarkodott volt. És ez annál fájdalmasabb, mert a beavatottak szerint Sándor király csak azért vette feleségül Draga Masint és azért szállt miatta szembe Milánnal, az anyjával, kormányával és az országgal, mert abban a hiszemben volt, hogy Draga áldott állapotban van és így az Obrenovics dinasztia fennállását, melynek ő az utolsó sarja, biztosítja.

Tragikus a király sorsa, de még tragikusabb a szegény Dragáé. Ellenszenvvel fogadták őt, a polgáraszonyt a trónon. A szerb nép azonban csakhamar megszerette. Fokozódott a szeretetük akkor, a mikor a király kiáltványban adta tudtukra, hogy a trónörökös születése közeledik. Április elejére várták az örvendetes eseményt. A királynőn az áldott állapot összes jelenségei mutatkoztak.

A várva-várt esemény azonban elmaradt és most a külföldi orvosok megállapították, hogy a királynő állapota csak «képzelt» terhesség, mely sokszor fordult már elő a nőknél. Dr. Cantacuzene bukaresti tanár és dr. Wertheim bécsi orvostanár megállapították, hogy a királynőnek méhgyulladás van és hogy ez az állapot jelentékenyen hozzájárult a királynő terhes voltánál hitéhez.

A belgrádi lapok, melyek eddig mélysegesen hallgattak az egész ügyről, most azt írják, hogy a királynét az eset valósággal megtörte és egész nap sir. A király gyengéd figyelemmel gondozza és minden a válásra vonatkozó hír hamis. Az az egy vizsgálása azonban még megvan, hogy a beállt változás káros hatással nem lesz a királynőre és a most fennálló tünetek nem sokára el fognak múlni.

Egy reménnyel szegényebb, de egy tapasztalással gazdagabb lett.

Börtönviselt milliomos.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

Ujhelyi Lipót Hódmezővásárhely egyik leggazdagabb nábóbjá volt, de bár milliói voltak, hamis tanulás miatt tíz hónapi börtönre ítélték el.

Mint Szegedről jelentik, a milliomos rab minap szabadult csak ki a börtönből, ho-

tíz hónapig rabkoszton, rabmódon tartották. Már a mult héten a milliomos czimére a csillagbörtönbe egy csomag érkezett, melyben finom, divatos ruha volt. A milliomos amikor levetette a daróc rabruhát, ebbe öltözött bele.

Kiszabadulása után nyomban a pályaudvarra hajtatott s a gyorsvonattal Budapestre ment. A rab régebben ezernégyszáz koronán elsőosztályu gyorsvonatu éves bérletjegyet váltott magának a Magyar Államvasutak vonalára.

A bérletjegy a minap érkezett a kerületi börtönigazgatósághoz és átadta a rabnak. A milliomos megtekintette a bérletjegyet és bosszankodva jegyezte meg:

— Már csak nyolcz hónapon át használtam a jegyet.

A milliomos raboskodásának egész ideje alatt a börtön könyvműjében volt alkalmazva. Most a festékes köveket és hajtott a gépet. Nem törte meg a rabság, jókedvű volt és sok ízben megnevettette humorálszomorkodó rabtársait. — Ha kérdezték tőle, hogy künn mivel foglalkozik, — ezt felelte:

— Semmivel sem foglalkozom. — Ur vagyok!

Szivesen elmondta akárkinek azt is, hogyan szerezte a vagyonát. Elbeszélte, hogy Budapesten a lóvasuti kocsin találkozott egy fiatal leánnyal, a kiaz anyjával volt. Beszédbe elegyedett a leánnyal s a lóvasuti ismeretéből házasság támadt. Nőül vette a fiatal leányt, akinek százezer forint hozmánya volt. Ujhelyinek is adott az apja százezer forintot és ez volt alapja a milliomos vagyonának. A milliomos szabadulása előtt sorra látogatta a börtön tisztviselőit és valamennyit meghívta magához Budapestre.

— Andrassy-ut 41. szám alatt lakom a saját palotámban. Ha aztán Budapestén jár, el ne felejtsem meglátogatni.

N A P I H I R E K

— Egyházi értekezet. Az ev. ref egyházi értekezet folyó évi gyűlését ma a debreczeni egyházmegye területén tartotta meg és pedig a konyári Sóstó fürdőn. Városunkból ma reggel 8 órakor kocsikon indultak el Kiss Aron püspök, gróf Degentfeld József főgondnok, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, mint az értekezet egyik elnöke és Bernáth Elemér kir. it. táblai elnök, egyházmegyei gondnok, Széll Farkas tanácsbíró, Hajdu Zsigmond püspöki titkár és többen. Hosszu Pályiban Bernáth István vendégei voltak majd a Sóstó fürdő kies telepén gyűltek össze tanácskozássra, mely után ugyanott társas ebéd volt. Reggelre már ismét hazaérkeznek a gyűlés tagjai.

— A hirlapírók debreczeni nagygyűlése ügyében szorgosan folynak az előkészületek. A diszebedre, amelyet pünkösd másodnapján tartanak meg, egymásután jelentkeznek s váltják meg jegyeiket [Debreczen legtekintélyesebb pozíciót betöltő férfiai. A banketten való részvételeire a közigazgatási tisztviselők körében külön aláírási-ívet köröznek, amelyen az aláírók névsorát Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester nyitotta meg. A banketten előjegyzéseket különben elfogad Koncz Akos a szövetség helyi választmányának elnöke. Itt említjük meg, hogy a rendezőség felkérte a Petőfi-dalkört, hogy a hirlapírók nagygyűlése után a Csokonai szobor megkoszorúzásánál a Szózat, Hymusz és Csokonai dalok előadásával vegyen rész. Csütörtökön délután 4 órakor a városi tanács kiküldöttei s a lapok szerkesztői közös értekezetet tartanak az ünnepélyesség részleteinek elintézése ügyében

— Polgármesterek értekezete. Győr város polgármestere az összes törvényhatósági városokhoz kérdést intézett, hogy nem tartják-e szükségesnek a polgármesterek idei értekezetét. A mult évi első kongresszus

hetség és képzettség nélkül gárdájának titkála s pénzkezeléséről szólván, Kriványnyal példálózik, mintha bizony nem tudná, hogy a m. kir. posztkiszlita-nek is volt Kriványa s a m. kir. adóhivatalnak is meg volt a maga kaszaköves adótárnoka.

Most, hogy a közigazgatás egyszerűsítése került napirendre, a törvényhatósági pénzeknek állami kezelésbe való vétele mellett hangulatot kell csinálni. Erre igen alkalmas a Krivány-élet fölhántorgatása. Az ország hatvanhárom vármegyéjének egy Kriványa volt; ez elég arra, hogy valamennyi pénztár ellen a bizalmatlanság hangulatát keltsék föl. Azt természetesen bölcsen elhallgatják, hogy vannak olyan vármegyék is, ahol a pénzkezelés mintaszerű.

Igen is vannak vármegyék, még pedig nagy számmal, a hol a pénzkezelés nemcsak hogy szabályszerű, de sok tekintetben fölmulja a kincstári sablont, tiszta munka, könnyű áttekintés dolgában. És mégis megvádolják a vármegyei adminisztrációt; minden elképzelhető rosszat ráfognak, csak azért, hogy ellene hangulatot keltsenek.

Erre ugyan semmi szükség nem volt s nincs a jelenben sem. Azzal ma már tisztában van az ország közvéleménye, hogy az alkotmányosság ősi védbástyáinak tartott vármegyék annyira elavultak, annyira elpusztultak, hogy holmi erődnek éppenséggel nem tekinthetők. Az állam már a bástyák java részét bekebelezte az állami hatalom védbástyái közé s nagyon helyesen; mert végre s mire való a külön állam az államban? A közigazgatás manapság már tulnyomó rész-

ben állami feladatokat teljesít és voltaképpen a törvényhatóságok összérdeke ugyanaz, a mi az állami érdek. Lehetetlen valamely államban az állammal ellentétes, vagy külön álló közigazgatási érdeket elképzelni. Ha a vármegye közönsége, mint municzipium, föntartja politikai, kulturális és közgazdasági téren az autonómiáját, bátran átengedheti az államnak a tulajdonképeni közigazgatási adminisztrációt.

Erről van csak szó; az államosítás csupán az adminisztrációra terjeszkedik ki s ezt csekély kivétellel az egész ország közvéleménye helyesléssel fogadja. Az állameszme egysége, tekintélye követeli ezt. Egészen fölöstege a meggyanúsítás, leszólás, a fönnálló rendszer legyalázása. A mai rendszer mellett is nagyon jó lehet a közigazgatás; példák vannak rá. Nem is kell oly messze menni. Jóakaratu, lelkiismeretes, erélyes jó becsületes vezetés, a törvények pontos végrehajtása, szigorú ellenőrzés, részrehajlatlan és pártatlan eljárás biztosítja a jó közigazgatást. Mindössze a haladó kor szelleme, az állameszme tökéletes megvalósulása kívánja, hogy a törvényhatóságok közigazgatása beleolvadjon az állam gépezet hatalmas szerkezetébe.

A fővárosi sajtó hangja, melyet a vármegyéről kicsinylőleg és becsúrlőleg szólva használ, éppenséggel nem alkalmas arra, hogy az államosítás mellett visszhangot keltsen; méltatlanul bántó, sértő és lealázó s a legtöbb helyen, mondhatnók az ország valamennyi vármegyéjében az igaztalan vád hatását kelti föl s visszatetszést szül.

— Klára fölnevetett, de aztán egyszerre eszébe ötletek ennek az embernek a szavai.

— Vajjon csakugyan még mindig?

— kérdezgette önmagától Györky Loránd valami félévig udvarolt neki. Néha csöndes melankoliával, néha tüzzel . . . Egyszer olyasmit is említett előtte, hogy elveszi . . .

De nem tudni mi okból egyszer csak elmaradtak a sűrű látogatások és elmaradtak vele együtt a bizalmas együttlétnek minden kigondolható örömei.

A leány bánkódott is ezen, hanem a megszokás lassanként fátyolt borított az egész kellemes flirtre. Salgó Andor kezdett széplegni körülötte és Klára bár csak nevette ezt az újabb udvarlót — úgy látszott arra jó hogy elfeledtette vele a régít.

S épen ez az ügyetlen ember hozza fel a már-már feledésbe menő multat.

Es Klára úgy érte még mindig nem elég közönyös ezzel a fiuval szemben, még mindig fennmaradt érdeklődésének némi árnya. Sőt — és szíve megremegett — talán még mindig szereti.

— Miért? kérdezte most ő maga.

Eszébe jutottak az édes szavak, melyeket az bizonyára csak unalomból dobott neki s melyeknek mindenikét ő drága gyöngyként őrizi.

Eszébe ötlött a könnyelmű vallomás, mely miatt neki annyi állmatlan éjszakája volt s melyet, Györky már alkalmasint rég elfelejtett.

Mindez — mint a novella írók mondják — villámként cikázott át agyán. A novellisták szerint most ismét két eset következhetik be. A leányzó ugyanis vagy határozottá változtatja az előbb még merengő bájos arcot s egyszerűen azt mondja:

— Elfeledem!

Vagy: a márványszerű arckifejezés csak

hamar eltűnik s a szerelmében vergődő ártatlan lélek zokogásba tör ki:

— Még mindig szeretem!

Hanem Klára nem szereti a regényességet. Ő úgy gondolta e pillanatban, hogy az összes eddig összefirkált műveknél többet ér egy csésze forró kávé . . . Ki is szólott e célból a másik szobában levő édes anyjának:

— Mama én éhes vagyok!

A mama hozzáfogott az uzsonna készítéséhez, Klára pedig ezalatt ruhaszövet mintákból válogatott. Elakarta terelni a figyelmét mindenképen arról az »ostobaságról.« Hanem csodálatosképen csakis azok a minták érdekelték, melyeken a kék szín — habár csak igen csekély mértékben is, de — képviselve volt. (Györky beteges rajongással imádtá a kéket.)

Klára rosszalóan rázta a fejét:

— Istenem hát csakugyan még mindig?

S már épen — ha nem is drámai mozdulattal — félre akarta dobni az egész minta dobozt, mikor meglátott közte egy gyönyörű sötétkék-sárga szövetet . . . Nézte közelről, nézte távolról és mindinkább tetszett neki.

— Hogy tetszene ez Lórándnak! — szaladt ki a száján önkéntelenül. De visszakapta a szót és aggodva motyogta:

— Még mindig . . .

A még mindig problémát azonban sohasem tehetné hosszabb tanulmány tárgyává, mindig megzavarta ebben valami. Most is épen beszólt az édes anyja:

— Gyere kávézni!

Klára mindent elhajtott s azonnal eszébe jutott, hogy ő voltaképpen mennyire éhes. (No hát ilyen prózai lélek volt a Klára!)

Megivott egy nagy csésze kávé, meg-evett egy sósperecset és három mandula szit. És eközben egész odaadással vitatkozott az anyjával a fölött a kérdés fölött, hogy a

A részleges államosítás keresztülvitelét czélzó törekvést mesterséges hangulatkeltés nélkül is elősegíti az ország közvéleménye; mert a cél mindenki előtt világos, könnyen érthető — üdvös, helyes, hasznos és kívánatos. Egyszerűbbé, gyorsabbá s olcsóbbá tenni a közigazgatást oly közóhaj, a melynek megvalósítása országos közérdek.

Egy Napló naplójából.

1901. április 1.

Eladtak. Az új gazdám nagyon csinos fiatal leány, s csak az a feltűnő benne, hogy rendkívül nyugodt természetű. Ennek pedig én nagyon örvendek, mert kimondhatatlanul szeretem a nyugalmat.

A gazdám nagyon elegáns íróasztalának a fiókjába zárt. Itt nagyon jól érzem magam, mert egyedül vagyok a fiókban, míg a könyvesbolt állványain igen nagy volt a tolongás és engem bosszantóan összenyomtak.

Általában véve az a véleményem, hogy nekem itt ebben a házban valószínűleg nagyon jó dolgom lesz.

Április 2.

No persze, egészen természetes dolog, hogy az urnő olyan csöndes. A szegény gyermek tegnap este rám bízta a titkát. A dolog összefüggésben van egy férfival, akinek nincs elég pénze ahhoz, hogy megtetszhessék a leány atyjának.

Különbözik micsoda utálatos szokás az, hogy némelyik leány papírra hullatja a könyveit?! Egész ábrázatom tönkre van téve... Na, szép állapotban vagyok! . . .

Április 3.

Az urnőm a terveiről tanácskozott velem. Azt mondja, hogy vagy ápoló apácza

pótkávé helyes avagy helytelen-e használni a kávéfőzésnél. Mivel pedig ez a kérdés hosszú harcz után is eldöntetlen maradt Klára áttért a ruhája varratására. Egészen tűzbe jött, amint elmagyarázta:

— Gyűlölöm a francia ruhamodelleket s ezt a szövetet is egészen angol minta szerint készítettem.

A mama szerény nézetet kockáztat meg:

— Az angol ruhához fenomenális alak kell . . .

— Eh az alakom kifogástalan . . . Loránd azt mondta . . .

Majd hirtelen így szól:

— Apropos! Lithon van a papa?

— Nincs.

— Pompás! Hisz ahhoz telefonálhatek a szobájából!

A mama szokott csöndes egykedvűségével ránézett:

— Csak tessék!

A novellairók most azt mondanák:

»Klára mint tünemény lebegett a telefon elé, s míg szerelmes szíve hangosan dobogott s gyöngéd keble erősen hullámozott, egyik kacsóját görcsösen szoritá vergődő szívére, a másikkal remegve csavarta meg a csengettyüt.«

Nos az én Klárom nem így járt el. Hacsak a szobában való átszáguldása és az ajtó izonyatos becsapása nem nevezhető tüneményesnek s habár a keble tényleg erősen hullámozott az csak a gyors futás természetes következménye. Igaz hogy az egyik kezét görcsösen összeszorította (egy fél mandula puszival) de a másikkal annál egykedvűbben csilingelt. Sőt a hangja sem fulladt el, mikor a központól a Loránd számát kérte.

Aztán a következő egyhangú párbeszéd folyt le közöttük:

— Halló! Ki beszél?

Lesz, vagy beteg egyetemre megy és orvosi tudományokat tanul. Számár.

Aprilis 4.

Már megint könyvek! . . . Utálatos dolog a sírás . . .

Aprilis 5.

Ma már csaknem visszakiváncsoltam a könyvesboltba.

Aprilis 6.

Az atya utazni akar, s magával akarja vinni a leányát is. Az orvos azt mondja, hogy a leánynak levegőváltásra van szüksége. De én jobban tudom, hogy mi kellene neki.

Aprilis 8.

No, elutaztunk A leány az egész uton czeruzával firkált belém. Milyen megalázó ez rám nézve!

Aprilis 10.

A Rajna partján! Amint egy nagy tölgyfa alá ül, elővesz engem is a zsebéből . . . Ejnye, kutya teremtette! Hogy kerül ide olyan hirtelen az a fiatal ember?! Az urnóm na gyon meg van lepelve, engem a földre ejt s visszaszalad a szállóba. A fiatal ember engem fölvesz s utána megy . . . Találkozunk a pápával; micsoda jelenet! — Én rólam persze tökéletesen megfélelmedeznek.

Aprilis 11.

Rendkívül különös! . . . Az éjszakát a fiatal ember vánkosa alatt töltöttem. Nagyon szeretett volna közelebből is megismerkedni velem, — de ezt mégse tette, Ugy látszik, hogy jó ember. — Talán majd segíthetek rajta.

Aprilis 12.

A fiatal ember gondosan papirba göngyölt s becsomagolt; aztán beküldött egy szobaleánnyal az urnóm szobájába. A papa mindjárt sejtette, hogy őtöle jövök, s ő csomagolt ki a papirból. Vén számár! — Nem rettent vissza attól, hogy végigolvassa, mi van rólam írva. Na, de nem sokáig olvasott

— Györky Loránd. És ott?
— Én vagyok a Klára.
— Csókolom a kezét!
— Jó napot.
— Parancsol?
— Csak azt akarom tudni hogy van?
— Pompásan, egy kevés kacenjamerit leszámítva.

— Ahá! mulatott?
— Még pedig remekül.
— Ej — ej! — mondta Klára tréfásan; pedig azt hitte, hogy keserű mandulát nyelt. Lorándnak úgy látszik sürgős dolga akad mert türelmetlenül kezdett:
— Parancsol még valamit édes Klára?
— Oh semmit, épen semmit!
— Akkor csókolom a kezét . . . Pardon rengeteg dolgom . . .

Klára becsapta a kagylót és bekapta dühében a fél mandula pusztit.

— Nyomorult! — sziszegte a mandulához keresztlül.

. . . Aztán leült a papa íróasztalához és nézte, bámulta azokat a csut kagylókat . . .

Addig addig nézte míg a sok nézéstől egyszerre csak elkezdtek potyogni a könyvei . . .

Kisirta magát alaposan ott a papa íróasztalán. Egy pár hivatalos írás bizony tönkre is lett a könnyek sűrű árja miatt.

Klára rémülten vette észre s azonnal lemásolta szép tisztán, gömbölyű, leányos betűkkel. Mikor elvégezte már teljesen felszáradtak az arcán is a könnyek s szinte kedvtelven nézte a munkáját,

Estefelé bement az anyjához:

— Mama! fekete ruhát veszek — jelentette ki. Majd hozzá tette:

— Mit szólsz hozzá, ha Salgóhoz megyek feleségül?

S a mama mit szólt volna? Szokott csendes egykedvűségével ránézett:

— Csak tessék!

anélkül, hogy könyvek ne gyűltek volna a szemeibe! Végre is a papa özvegy ember, s az én urnóm az egyetlen gyermeke.

Aprilis 13.

A papa meghívta a fiatal embert ebédre! Sokáig gondolkozott ugyan rajta, de végre is megtette.

Aprilis 14.

Határozottan mondhatom, hogy sokkal kellemesebb, ha csókokkal halmoznak el a helyett, hogy könyvekkel áztatnának!

Barrington Kidd.

Vesztett reménység.

— A belgrádi eset. —

— Saját tudósítónktól, —

Budapest, május 21.

Szegény Szerbia! Most már kétségtelen, hogy a várva-várt trónörökös születése elmarad. A szerb kormány közzétette az orvosok véleményét, a kik mindannyian azt bizonyítják, hogy a trónörökös várás elhamarkodott volt. És ez annál fájdalmasabb, mert a beavatottak szerint Sándor király csak azért vette feleségül Draga Masint és azért szállt miatta szembe Milánnal, az anyjával, kormányával és az országgal, mert abban a hiszemben volt, hogy Draga áldott állapotban van és így az Obrenovics dinasztia fennállását, melynek ő az utolsó sarja, biztosítja.

Tragikus a király sorsa, de még tragikusabb a szegény Dragáé. Ellenszenvvel fogadták őt, a polgárasszonyt a trónon. A szerb nép azonban csakhamar megszerette. Fokozódott a szeretetük akkor, a mikor a király kiáltványban adta tudtukra, hogy a trónörökös születése közeledik. Április elejére várták az örvendetes eseményt. A királynőn az áldott állapot összes jelenségei mutatkoztak.

A várva-várt esemény azonban elmaradt és most a külföldi orvosok megállapították, hogy a királynő állapota csak »képzelt« terhesség, mely sokszor fordult már elő a nőknél. Dr. Cantacuzene bukaresti tanár és dr. Wertheim bécsi orvostanár megállapították, hogy a királynőnek méhgyulladás van és hogy ez az állapot jelentékenyen hozzájárult a királynő terhes voltának hitéhez.

A belgrádi lapok, melyek eddig mélysegesen hallgattak az egész ügyről, most azt írják, hogy a királynő az eset valósággal megtörte és egész nap sir. A király gyengéd figyelemmel gondolja és minden a válásra vonatkozó hír hamis. Az az egy vizsgálata azonban még megvan, hogy a beállt változás káros hatással nem lesz a királynőre és a most fennálló tünetek nem sokára el fognak múlni.

Egy reménnyel szegényebb, de egy tapasztalással gazdagabb lett.

Börtönviselt milliomos.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

Ujhelyi Lipót Hódmezővásárhely egyik leggazdagabb nábóbja volt, de bár milliói voltak, hamis tanulás miatt tíz hónapi börtönre ítélték el.

Mint Szegedről jelentik, a milliomos rab minap szabadult csak ki a börtönből, ho-

tíz hónapig rabkoszton, rabmódon tartották. Már a múlt héten a milliomos címére a csillagbörtönbe egy csomag érkezett, melyben finom, divatos ruha volt. A milliomos amikor levetette a daróc rabruhát, ebbe öltözött bele.

Kiszabadulása után nyomban a pályaudvarra hajtatott s a gyorsvonattal Budapestre ment. A rab régebben ezernégyszáz koronán elsőosztályu gyorsvonatu éves bérletjegyet váltott magának a Magyar Államvasutak vonalára.

A bérletjegy a minap érkezett a kerületi börtönigazgatósághoz és átadta a rabnak. A milliomos megtekintette a bérletjegyet és bosszankodva jegyezte meg:

— Már csak nyolcz hónapon át használhatom a jegyet.

A milliomos raboskodásának egész ideje alatt a börtön könyvműjében volt alkalmazva. Most a festékes köveket és hajtotta a gépet. Nem törte meg a rabság. jókedvű volt és sok ízben megnevettette humorálszomorkodó rabtársait. — Ha kérdezték tőle, hogy künn mivel foglalkozik, — ezt felelte:

— Semmivel sem foglalkozom. — Ur vagyok!

Szívesen elmondta akárkinek azt is, hogyan szerezte a vagyonát. Elbeszélte, hogy Budapesten a lóvasuti kocsin találkozott egy fiatal leánnyal, a kiaz anyjával volt. Beszédbe elegyedett a leánnyal s a lóvasuti ismeretéből házasság támadt. Nőül vette a fiatal leányt, akinek százezer forint hozmánya volt. Ujhelyinek is adott az apja százezer forintot és ez volt alapja a milliomos vagyonának. A milliomos szabadulása előtt sorra látogatta a börtön tisztviselőit és valamennyit meghívta magához Budapestre.

— Andrassy-ut 41. szám alatt lakom a saját palotámban. Ha aztán Budapesten jár, el ne felejtsem meglátogatni.

N A P I H I R E K

— **Egyházi értekeztet.** Az ev. ref. egyházi értekeztet folyó évi gyűlését ma a debreczeni egyházmegye területén tartotta meg és pedig a konyári Sóstó fűrdőn. Városunkból ma reggel 8 órakor kocsikon indultak el Kiss Aron püspök, gróf Degenfeld József főgondnok, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, mint az értekeztet egyik elnöke és Bernáth Elemér kir. it. táblai elnök, egyházmegyei gondnok, Széll Farkas tanácsbíró, Hajdu Zsigmond püspöki titkár és többen. Hosszu Pályiban Bernáth István vendégei voltak majd a Sóstó fűrdő kies telepén gyűltek össze tanácskozássra, mely után ugyanott társas ebéd volt. Reggelre már ismét hazaérkeznek a gyűlés tagjai.

— **A hirlapírók debreczeni nagygyűlése** ügyében szorgosan folynak az előkészületek. A diszebedre, amelyet pünkösöd másodnapján tartanak meg, egymásután jelentkeznek s váltják meg jegyeiket (Debreczen legtekintélyesebb pozíciót betöltő férfiai. A banketten való részvételre a közigazgatási tisztviselők körében külön aláírási-ívet köroznak, amelyen az aláírók névsorát Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester nyitotta meg. A bankettre előjegyzéseket különben elfogad Koncz Ákos a szövetség helyi választmányának elnöke. Itt említjük meg, hogy a rendezőség felkérte a Petőfi-dalkört, hogy a hirlapírók nagygyűlése után a Csokonai szobor megkoszorúsánál a Szózat, Hymusz és Csokonai dalok előadásával vegyen részt. Csütörtökön délután 4 órakor a városi tanács kiküldöttei s a lapok szerkesztői közös értekeztet tartanak az ünnepélyesség részleteinek elintézésé ügyében

— **Polgármesterek értekezlete.** Győr város polgármestere az összes törvényhatósági városokhoz kérdést intézett, hogy nem tartják-e szükségesnek a polgármesterek idejértekeztetét. A múlt évi első kongresszus

anyaga és hatása indokolja az értekezletet, amelyen a valamennyi várost egyformán érdeklő kérdéseket és törvénytervezeteket megbeszélnek és megállapodnának, hogy szükségesek-e valamely irányban lépések s ha igen, minő formában és eszközökkel. A felhívásra hozzájárulásukat bejelentették: Arad, Baja, Kassa, Kecskemét, Komárom, Nagyvárád, Pozsony, Selmeč-Bélabánya, Sopron, Szatmár-Németi, Szeged, Székesfehérvár, Temesvár, Ujvidék és Versecz városok. Tegnapig még nem nyilatkoztak: Debreczen, Kolozsvár, Marosvásárhely, Pécs, Zombor, Szabadka, Hódmezővásárhely, Pancsova.

Háztartási iskolák. A földmivelésügyi miniszter elhatározta, hogy közelebb háztartási iskolákat fog felállítani. Ezekben az intézetekben fogják kiképezni a szervezendő gazdasági leányiskolák szaktanitónőit. Addig is, míg a háztartási iskolákat felállítják, már az idén nyáron a pápai földmivésiskolában a tanitónők részére szünidei tantolyamot fognak tartani.

Könyvkereskedőink és a vasárnapi munkaszünet. Helybeli könyvkereskedőink a haladás emberei lévén, elhatározták, hogy üzletüket f. évi január 2-től kezdve augusztus 20-ig vasárnap egész nap zárva tartják, jövő évtől kezdve pedig május 1-től augusztus 20-ig. Mivel a munka szüneti törvény ugyanis fennáll, czélszerű lenne, ha a papírkereskedők és a divatárusok is könyvárusaink eljárását követnék!

Csontváz a pinczében. Emeletes házat építenek a szent-anna utczai Gondi-féle ház udvarán. Ma aztán építkezés közben egy váratlan leletre bukkantak ásás közben a munkások. A régi épület falának tövében 3 méternyi mélységben a föld alatt egy ép, körülbelül 32-35 éves férfi csontvázat találtak. Régebben pincze lehetett a kiásott helyen, erre mutat a legálább a falhoz épített fokozat maradványa s az udvaron több irányban is vezetnek alagszerű folyosók. Valószínű, hogy valami rég elkövetett bűntény került napvilágra most mikor 30-35 év múlva felbontották a rejtélyes sirt, mert a csontváz arczczal lefelé kissé hajlott helyzetben feküdt a földben. Persze most annyi idő múltával, kissé bajos volna kideríteni, hogy hogy került oda, de alig hihető, hogy egyházi temetésben részesült volna. A leletet bejelentették a rendőrségnél is s a közelvidék lakói, kik szinte tudomást szereztek a rejtélyes csontváz kiásásáról valóságos bucsujárást rendeznek az épülő házhoz.

Gyermekek jelmez-bálja. A gyermekek jelmez-bálja iránt, amelyet május 22-én tartanak meg a Bika-szálloda disztermében, általános érdeklődés mutatkozik Debreczen. intelligens közönsége körében. A bálra személyenként két korona a belépődíj, amelynek a gyermekek felét fizetik. Jegyek előre Szent Királyi Tivadar diszműáru nagykereskedésében válthatók. Külön meg hívókat nem bocsát ki a rendezőség.

Ellopott ruhaneműk. Szabó Istvánné Nyugoti sor 31 sz. alatti lakos tegnap panaszt tett a rendőrségnél, hogy lakásáról ismeretlen tettes husz korona értékű ruhaneműt ellopott. Az ismeretlen tolvaj után kutat a rendőrség.

Szerencsétlenség munka közben. Kerekes Gabor favágó a Rákóczy-utczaán dolgozott tegnap egész nap. Fűrészét az ölfal alatt állította fel. A fa azonban nem jól volt felrakva, úgy, hogy egyszer valamitől megbillent s az egész rakás lezuhant. Két hatalmas tönk Kerekes lábát érte s a jobbat bokában eltörte. A szerencsétlenül járt munkást hordágyon vitték homokkerti lakására.

Tűz a Tizenháromvároson. Tűzi láрма zavarta meg ma délelőtt tíz óra körül a Tizenháromváros csöndjét. Koos Antal háztulajdonos 21. számú házában támadt a tűz Lakójának, Weisz Hermann szobafestőnek a felesége ugyanis ebédet főzött a szobában levő kályhán, miközben a kályha csövéből egy kipattanó szikra lángra lobbantotta a fatetőnek egy kis részét. A tűzveszedelemről azonnal értesítették a tűzoltóságot, mire azonban azok megérkeztek a nem nagy kaliberű tüzet maguk a házbeliek folytatták el.

Magyar név. Leichtmann Nándor és Gyula debreczeni lakosok nevüket belügyi miniszteri engedéllyel Lászlóra magyarosították.

Agyonütötte a harang. Ibelábor nevű községben a múlt vasárnap szürnyű eset történt. Reggel harangozás alkalmával több legény ment fel a toronyba s egyikük harangozni kezdett, míg a többiek tréfálkoztak vele. A legény hátrafordult tréfálkozó társához s ekközben a teljes súlylál visszaforduló harang úgy fejbe vágta, hogy azonnal szörnyet halt. Legénytársai vitték le a toronyból a szerencsétlenül járt legényt kit másnap az egész község részvéte mellett temették el.

Bőséges istenáldás. Miklőháza-ról értesít levelezőnk, hogy ott egy Kopcsár Vera nevű oláhasszony négy élő gyermeket szült egy napon. A gyermekek közül kettő a születés után kimúlt, a másik kettő azonban életre való. A szegénysorsu nőt a község lakosai látják el élelemmel.

Megőrült család. Rémmegénybe illő hír érkezik Olaszországból. Udine mellett fekszik Sanvidetto nevű falu, amelynek lakosai több nyire földhözragadt szegény parasztok, akik a Rota grófok birtokain napszámmal keresik a kenyerüket. Ott élt a 16 főből álló Finos család is, amely a napokban megőrült. A házukat bezárták és eltorlaszolták, benn pedig egymást ütötték és marcangolták, úgy hogy csendőrökkel kellett a házat körülvenni és erőszakkal az ajtókat fölnyitni. Ekkor azonban borzasztó látvány tárult a szemek elé. A család egyik nőtagja, Finos Melanie, a konyha közepén ült, míg atöbbieket véresen és meztelenül vették őt körül s ütötték-verték, hogy az ördögöt kiűzzék belőle. Ugyanis nemrég járt arra egy bűvész, aki elhitette velük, hogy mindnyájukat megszállta az ördög, amin a babonás parasztok annyira megijedtek, hogy az egész család beleőrült. Hosszas küzdelem után lehetett csak a szerencsétleneket lefegyverezni, s aztán bezáratották az egész családot a tébolydába.

Légberöpített szerelmesek. Vaszoly községben olyan dolog történt, amely rikítja parját. Egy Hormok Antal nevű bányamunkás, akinek kedvese más legénnyel élt

össze, azt a házat, amelyben kedvese és annak gavallérja lakott, dinamittal aláaknázták és fölrobbantotta. A ház a benne levő szerelmesekkel együtt légberöpült. — A bosszúálló bányamunkást letartóztatták.

Szélahamos herczeg. Érdekes pört tárgyal mostanában a moszkvai törvényszék a főrangú körök nagy érdeklődése mellett. A vádlott Zeretelli kaukázusi herczeg, a ki főrangú család szülötte, de czimerén kívül mit sem örökölt övétől s mivel a középiskolát sem végezte el, szülei halála után nagy nyomorral küzdött. Sirva mesélte el a törvényszék előtt, hogy Odesszában sokáig bolyongott étlen-szomjan s végül kapott egy szolgai állást, de ezt herczeg léteére vissza kellett utasítania. Moszkvában a postánál alkalmat talált s már ekkor több kisebb-nagyobb sikasztást követett el. Itt ismerkedett meg Said Manzur bokharai herczeggel, egy herczegi koronával ékeskedő iparlovaggal, a ki nagy családi összeköttetései révén orosz lovastisztekkel barátkozott s ismerőseit sorra megszarolta. — Said herczeg titkáruul fogadta Zeretellit s a két főur együtt lopta a napot és csalta Moszkva előkelő köreit. — Nyakrafőre adósságokat csináltak s üzleti vállalkozásokba bocsátkoztak, míg végül Said herczeg, az értelmi szerző, hűvösre került. Zeretelli herczeg nem sokáig borsult társa szomorú sorsán, dologhoz kellett látni, hogy éhen ne haljon. Uri ember, mióta a rendőrség Said herczeg esete alkalmával herczegi kártyavárakat szétrombolta, nem állt többé szóba vele. — Zeretelli tehát alsóbb régiókban mozgott, zongorákat vett bérbe s potom áron eladta a hangszereket. Így került a törvényszék elé, mely — várakozás ellenére — felmentette a koldus herczeget.

Pusztító vihar. Oriási jégvihar tombolt Gyula és Sarkad vidékén. Iszonyu mendörgés, villámlás félemlítette meg a környéket, s a fekete felhőkből szakadt a jég. A vihar nemcsak a vetéseknek volt ártalmára, de embert is pusztított. A gyulai országos vásárra igyekezett egy nagykarólvai kereskedő, akinek a nevét eddig nem puhalták ki. A sarkadi országoton járt a kocsija, mikor a vihar utóleréte. Egy villámcsapás halálra sújtotta a kocsin ülő kereskedőt, a kocsis vasrészeit pedig teljesen megolvasztotta. A kocsisnak a nagy ijedségen kívül csodálatos módon nem történt semmi baja sem, ugyszintén a lovak is sérületlenül maradtak. Mint sarkadi tudósítónk írja, a környéken a vihar délután ujult erővel kitört. Gyula és Sarkad között veszedelmes fürgeteg járt, erős jégeső volt, mely igen nagy kárt tett a vetésekben.

Adóhatalék, mint házassági akadály. Csornáról jelentik a következő fura esetet:

Az agyagosi körjegyző előtt a minap megjelent egy Endrédi Katona Mihály nevű fiatal ember a menyasszonyával, hogy a körjegyző, a ki egyuttal anyakönyvvezető is, — házasítsa össze őket. A leendő fiatal pár s a hátuk mögött összegyülekezett násznép meghatottan várta a házassági szertartás megkezdését, mikor az anyakönyvvezető, a ki időközben a hivatalos iratcsomók között keresett valamit, egyszerre csak megrázta a fejét:

— Nem házasítom önöket össze!

— Miért?! kérdezték ijedten a vőlegény, a menyasszony, az örömszülők meg az egész násznép.

Az anyakönyvvezető nem jött zavarba, hanem hidegvérrel folytatott:

— Azért, kérem, mert a vőlegény már tíz éve nem fizette be a hadmentességi adóját.

— De kérem! . . .

— Semmi de, — jelentette ki az állam hatalom képviselője — én mindaddig nem fogom önöket összeházasítani, amíg a vőlegény ki nem fizeti a hadmentességi adóját. **Punktum.**

És nem is kezdett bele a szertartásba mindaddig, míg a kétségbeesett szülők meg a násznép ott helyben le nem fizettek a vőlegény tíz éves hadmentességi adóhátralékát. Akkor azután megbékült és kegyesen összeházasította a vőlegényt a menyasszonyával. **Punktum.**

— **Egyetemi hangverseny.** A debreczeni egyetem részére tartandó műkedvelő előadásokon Rákosi Szidi és Fedák Zsazsa a következő programmal számokkal működnek közre: San Toy belépője Ley Low Lola Fedák Zsazsa. (»Szent Miklós» ballada.) Rákosi Szidi. Faj de jó Gingalló Fedák Zsazsa. Szerelmem iskolája (Temérdéktől) Idyll (Kozma Andor tól) Milyen a házasság. (Csepreghytől.) Rákosi Szidi. (Csipke szoknya. dal (Huszka Jánostól) Fedák Zsazsa. Telephon, monológ (Beöthy Lászlótól) Rákosi Szidi. The Chinese Dolly. Fedák Zsazsa. Fregolina induló. Fedák Zsazsa. A közbe eső többi számot helyi erők töltik be. A műkedvelő előadás határideje legközelebb megállapítatik.

— **A marosillyei repülőgép.** A m.-vásárhelyi »Egyenlőség« írja: Maros-illyéről jelentik, hogy ott Berey Mór, a maros-illyei m. kir. adóhivatal tisztje, aki már régóta dolgozik egy repülőgépen, a minap fogadásból fölment egy 112 méter magasságu hegyre s onnan a közönség egetverő örömrivalgása között nagy szerűen lerepült. Berey, aki most 64 éves, sásból és vesszőből madár mell alakúra készítette a gépet, két lence, de erős szövetből készült szárnyval és négy rugóval, kettő a karok, kettő pedig a lábak számára. Ezzel az egyszerű szerkezettel repült le a hegyről a marosillyei adóhivatalt, aki nek csak azt kívánjuk, hogy föl is ép olyan jól sikerüljön a repülése. Mert hiszen eddig minden repülőgépnek az volt a hibája, hogy feltalálója lerepült vele.

— **A csodaszép Ilonka.** Ilonka csodaszép volt, így mondja legalább az a levél, mely ma érkezett a rendőrségre. A csodaszép lány azonban gyakran csodaszép karriert is szoktak végezni, így járt a levél szerint Ilonka is. A szerelem érdekében végezte apró játékaikat, majd eltévedt annak utvesztő bérkeiben s nem találta meg a kifelé vezető utat — Ilonka, a csodaszép Ilonka azután elkerült lassankint hozzánk — bizonyára csak azért, mert kíváncsi volt a magyar szóra s a magyar szokásokra. A család azonban nyomára jött, — hogy itt tartózkodik Debreczenben s kéri most a rendőrséget, hogy kutassa fel merre van s szállítsa haza. — Ismertető jele, hogy csodaszép. A család mindent megbo csát neki, hozzák ezt is tudomására, csak keressék fel és vigyék minél előbb haza. A rendőrség most keresi a csodaszép Ilonkát.

— **Felnyársalt ember.** Borzalmas halállal mult ki Szekesfejérváron Huszár Károly kanonok vinczellérje: Hartinger János. A napokban kiment a szőlőbe, hogy a gyümölcsfákról a hernyókat lepusztítsa. Épen ezen fáradozott, mikor egy ág — melyen állt — eltörtött alatta s lezuhant a szőlő-karok közé. Olyan szerencsétlenül esett az egyik karóba, hogy az valósággal felnyársalta. A karó husz centiméternyire hatolt a szerencsétlen ember gyotrába s a beleket is összemarcangolta. Rövid szenvedés után belehalt borzalmas sebébe. Felesége és három apró gyermeke maradt.

— **Mikor a cigány — ur.** Nagy József kőbör cigány egy trabukkóra tett

szert. Fogai közé fogta a vastag hasu szivart s úgy indult meg élet-párjával Makula Terézszel együtt a Széchenyi utcán, mikor egy úrias kinézésű férfi közeledett feléje leereszkedett hozzá s tüzet kért a cilinderes urtól. Akkor ütközött meg aztán ugyancsak mikor a megszólított úr szó nélkül tovább ment, ahelyett, hogy tüzzel szolgált volna. De már ezt nem hagyta annyiban az önértetében mélyen megsértett more, hanem olyan átkozódást vitt véghez, mindennek elnevezvén a szűkkeblű urat, hogy végre is a rendőröknek kellett közbelépni akik aztán a bűnügyi osztályba kísérték az urhatnám cigányokat.

— **Szédelőgő kovács mester Klé sz Péter** kovács felett ult ma délelőtt Dr. Székely István törv. széki bíró elnöklete alatt össze a törvényszék, hogy felelőségre vonja, azokért a többrendbeli szédelőgésekért amit hosszabb idő óta folytat városunkban. Furfangos módon károsította megily módon Sesztina Lajos kereskedőt 1200 Biederman Gyulát 700 korona erejéig még többeket. A bűnös kovács abban az időben Amerikába akart szökni de utól érte a törvény keze. Már jó ideje húzódik ez ügyben a tárgyalás és még ma sem nyert befejezést. A mai egész nap a nagyszámu tanuk kihalgatásával telt el, mivel azonban 3 újabb tanuk beidézésével vált szükségessé a tárgyalást ma ismét elnapolták és jövő hó 13 ra tűzték ki az újabb tárgyalást.

— **A „Turul és a kakuk”.** Csak tévedés az egész Turul ügy, legalább egyik viczcslap a következő sikerült viczcslap csinálta a hírhedt Turul cipőgyárakra:

— A mödlingi gyárnak nem turult kellett volna a védjegyébe írni!

— Hát micsodát?

— Kakukot. Az szokta a más fészkebe rakni a maga tojásait!

— **Nyilatkozat.** Dr. Albeker Károly, körösvos, Püváros, Csánádmege: »A »Kristály« víz abszolút tisztaságánál fogva főleg olyan helyen ahol a talajvíz szennyezett, megbecsülhetetlen segítőeszköz úgy a betegség leküzdésére, mint különösen annak elkerülésére; kellemes íze miatt pedig mindenki szívesen issza. Ezért úgy családomban mint praxisomban állandóan használok.«

Uj üzlet

megnyitás.

Gyarmath János mészáros

Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok) Husárak I. rendű 50, II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertéshus napi folyó árnál 4 krral olcsóbban. Vegyes hided felvágott állandóan friss. Virsli és szalvalade drbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Főüzlet: Bethlen-utca 29.** (saját ház). Itt a husárak: I. rendű. 48 kr. itt is mindenféle hentes cikkek kaphatók. **Vendéglősök megfelelő árengedményben részesülnek.**

Kiváló tisztelettel
Gyarmath János.

Az aradmegyei gazdák Debreczenben.

május 21.

Lelkes meleg fogadtatásban részesíti a debreczeni gazdasági egyesület Aradvármegye itt időző gazdáit. Az ünnepélyes fogadtatásról s az első nap lefolyásáról már tegnapi számunkban referáltunk. A tegnapi ünnepnapot a Bika dísztermében rendezett bankett fejezte be.

A banketten a vendég gazdákon kívül ott láttuk Debreczen város számos notabilitását, köztük Degenfeld József gróf főispánt, Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, Rásó Gyula alispánt, Rickl Antalt, Naszády Péter táblabíró, Dalny Lászlót és Kerpely Kálmán a gazd. tanintézet igazgatóját.

A fényes lakoma menüje a következő volt:

Kecsege tártár mártással.

Borjusult tökkáposzta és cukorborsóval. Töltött csirke szilva befőtt és öntött salátával.

Tészták:

Sódaraskocza és Tiroli rétes.

Sajtok.

Homoki ujbör.

Ásványvizek.

Az első tósztot Rickl Antal a debreczeni gazdasági egyesület alelnöke mondta a vendégekért ürítve poharát. Egymást követték ezután a szebbnél szebb szellemesebbnél szellemesebb pohárköszöntők s csak a késő hajnali órák vetettek véget a kedélyes lakomának.

A vendégek ma hajnalban 4 óra 40 perczkor induló vonattal a Hortobágyra rándultak ki, ahol délben a város vendégei voltak.

Táviratok.

Trónbeszéd a delegációban.

Budapest, máj. 21. (Saj. tud.) Bécsből jelentik, hogy a delegáció mai ülésén a király trónbeszédében részvétellel emlékezett meg Umberto haláláról. — Felémíteti azt is, hogy az európai konstelláció nem változott, a hadügyi költségeket a legszükségesebbekre szorították, az új ágyúkkal még mindég csak kísérleteznek s hogy a kínai expedíció csak kis határok közt mozog.

Elítélt oláh agitátor.

Kolozsvár, május 21. (Saját tud. táv.) Tegnap tárgyalta az esküdtbírótság Baltas András kolozsvári nyomdász sajtópörét óriási érdeklődés mellett. Az izgató cikkek a nagy szebeni Tribunalban jelentek meg »Szabjatek határt« és »Gyávák« cím alatt. Az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat, aminek alapján a törvényszék Baltas Andrást egy évi és három havi államfogházra ítélte nemzetiségi izgatás miatt.

Az irek pusztulása.

London, május 21. Az alsóház mai ülésén a lordkancellár közölte, hogy a legutóbbi népszámlálás szerint Írország lakossága 4,456,546 lélek, tehát 1891 óta 5 százalékkal csökkent, míg 1881 és 1891 közt 3 százalék volt a csökkenés.

A délafrikai háború.

London, május 21. A Times jelenté Carolinából: Angol csapatok e hónap 15-én ötödször megszállták Carolinát. Botha jelenleg Ermeloben van.

Brüsszel, május 21. (Saját tudósítónktól.) Krüger Hülversumban várja meg Bothánét, aki fontos küldetésben megy az elnökhöz. Botháné június közepén érkezik meg.

Magyar cukor Kelet-Ázsiában.

Fiume, május 21. A Ferencz Ferdinánd gőzös, mely ma ideérkezett, 30.000 méter mázsa porcukrot fog Szingapurba és Iokahamába szállítani. A cukorrakomány magyaryarabkból való.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankroda tudósítása.

— Déli zárlat, —

Buza	májusra	—
»	októberre	7.60
Rozs 1901.	októberre	6.65
Zab 1901.	októberre	5.68
Tengeri 1901.	májusra	5.37
»	juliusra	5.35

Irányzat változatlan.

Amerika $\frac{1}{2}$ czenttelmagasabb

A gyilkos börtönlevegő.

Egy kis székelyfiu tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 21.

Egy fiatal rab szomorú végéről beszélnek mostanában a szegedi ker. börtönben. Egy kis székely legényről van szó, aki szülőföldjére, az erdélyi égbe nyúló havasok közé jött meghalni.

A múlt év tavaszán vitték Szegedre a fiatal legénykét, hogy ott tartsák három évre elzárva a szegedi híres Osillagbörtönben.

Kósa Imre, a kis székely fiu vétett a társadalmi rend ellen s úgy hívta ki maga ellen az igazságszolgáltatást. Egy társával birkózott a mezőn s úgy megütötte azt a játék hevében hogy belehalt a legény az ütésbe.

Hogy így esett a dolog azon a legény sirt a legtöbbit, de hát mind hiába. Az eset megessett s annak a folytatása lett az a bírói ítélet, melynek értelmében Szegedre vitték a székelyföldi kis legényt.

A legény, aki a szabadban nőtt föl, nem bírta elviselni a fogságot és sorvadtt pusztult a börtönben. A télen már a kórházba került és orvossággal tartogatták benne az életet. Napról-napra rosszabbra fordult az állapota. Piros arca sápadtá fakult izmos karjáról lefogott a hus, szeméből kialudt a fiatalos tüzes láng.

Sebesen közeledett a veszedelem a s dr. Regdon Károly börtönorvos előterjesztésére az igazgatóság levélben hívta a beteg fiu apját Csikmegyéből Szegedre.

Egy esős áprilisi napon megérkezett a rab atyja s hat hónapra kikérte a fiát a börtönből.

Az öreg, ősz székely ember sirt mikor a fiával találkozott. Meleg szeretettel ölelgette magához a beteg fiut s maga vezette le a lépésön a börtön udvarára.

Ott tovább sajnározta, dédelgette az öreg ember a rab fiát. Levetette magáról a báránybőr bekecsét és reáterítette a fia vállára.

— Nesze a gunyám édes jó fiám.

Az apa aztán elhozta haza az ő kis rab fiát Erdélybe. Biztosan hitte mind a kettő, hogy az a tiszta friss levegő a melyet az erdélyi fenyves erdőkkel borított hegyekről szakaszt a szellő, gyógyító balzsama lesz a beteg fiúnak.

Ma aztán szomorú üzenet érkezett Szegedre. Egyik Csikmegyei kis község előljárósága küldötte a hírt a börtönigazgatóságnak. Hivatalos íráson rövid sorokban jelentették, hogy a fiu, a kis Kósa Imre meghalt s el is temették a székelyfalu szomorú fűzfás temetőjébe.

Eltűnt hadijelentések.

— Saját tudósítónktól. —

május 21.

Az angol hadügyminisztérium jó idő óta nem kapta kézhez a chiffrizott táviratok egy nagy részét jöllehet azok egyenesen a hadügyminisztériumhoz küldettek. Ennek a talányos dolognak most végre megtalálták a kulcsát.

A külügyminisztérium hadügyi titkárja, akinek kezéhez érkeznek az összes hadi jelentések, nem ismert okokból tizenegy év előtt, 1890 ben megváltoztatta a maga kábel és teleggramm címét. Kamsin volt a régi cím.

A hadügyi kormány értesítette a külügyi állomások valamennyi parancsnokát erről a változásról, s hat esztendőre rá megismételték a címváltozásról szóló közlést.

Két Dél Afrikában időző parancsnok mind azáltal nem vette figyelembe az intézkedést a így történhetett, hogy egy élelmes amerikai haditudósító a Kamsin címre szóló kábelcsüregnyöket rögtön a maga címére jegyezte be s mint látnivaló, szép sikerrel, mert az összes elveszett hivatalos jelentések ő hozzá érkeztek.

S oly sikeres volt ez az egyszerű csel, hogy az illető tudósító még a legutóbbi időben, e hó 3-án, vagyis tizenegy évvel a Kamsin cím megsemmisítése után is egy rendkívül fontos titkos táviratot kapott, a melyre, Kitchener lord adott fel május 8-án reggel 9 óra 5 p-kor.

Az amerikai levelező felismervén a távirat óriási fontosságát, kötelességének tartotta, hogy a kábelteleggrammot a hadügyminisztériumhoz juttassa.

Igy került aztán napfényre a dolog, a melynek az amerikai tudósító lapja sok érdekes, eredeti értesüléseket köszönhetett.

Ujabb pénzhamisítás Tordán.

Papok tanítók és gazdatisztek szövetkezete.

— Expressz tudósítás. —

Kolozsvár, május 21.

Tordán, illetve vidékén megint szenzáció van. Ismét negyarányu pénzhamisításoknak jöttek ott nyomára, s a mi legszomorubb, a bűnösök egytől egyig tanult emberek: papok, tanítók és gazdatisztek.

... Egyelőre itt adjuk a hozzánk érkezett szűkszavú tudósítást:

Pénzhamisító bandát fedezett fel a maros ludasi csendőrség a vármegye mezősegi járásában. Ebben a bandában gör. katolikus papok és tanítók, továbbá gazdatisztek a főkolompások a kik ötkoronásokat és egy forintosokat gyártottak. Az elfogottak egyike Deák Gyula m. tóháti gör. katolikus pap már régóta gyanús volt a csendőrök előtt. Elfogatása után bevallotta hogy ő a hírhedt Gasparidesz Viktorral szövetkezve egy budapesti cégtől hamis pénz készítésére szükséges anyagot rendeltek meg. Deáknál a moztos alkalmával két darab hamis ötkoronás pénzdarabot és 27 darab betűzött találtak.

Deák vallomása alapján a csendőrök kihallgatták Vlása Vazul mezőbodonyi gör. kath. papot és Pap János gör. kath. tanítót. Vlása azt vallotta, hogy a betűzött ő rendelte a felesége nevére rendelt továbbá egy kilogramm ezüst masszát és ezeket februárban 101 koronáért váltotta ki a mezőzáhi postán. Vlászané szintén tudott a dologról de, tagadja, hogy ő pénzt hamisított volna a betűzővel könyvek sarkát skarta megbejüzni de mert nem sikerült, hát sárba dobta.

Az ezüst masszából gyertyatartót akart önteni, de mert ehhez sem értett, az ezüstöt eladta Maros Várárhelyen 60 koronáért. Pap János tanító szintén beismerde a bűnrészességet.

A hamisításban bűnrészes még egy kis sármási zsidó boltos is. Erős gyanu alapján elfogták még Szigeti Péter gazdatisztet is, a kinek Tordán levő lakásán 56 darab hamis egyforintost találtak. Szigeti Péter bevallotta bűnrészességét.

Különlélek.

+ A »rokoko« szó eredete. Volt a coblenzi emigránsok közt 1792 ben egy francia herceg is egy vidám ur, a ki a szomorú napokat is megtudta aranyozni jókedvének derüjével és sok vidám kalandja sokáig emlékezetes maradt. Egy napon, mikor egy pompás ebéd után együtt csatangolt vele hasonlószőrű cimboráival az utcákon, az az ötlet támadt, hogy be kellene nézni valami zsidó árushoz s ott mindenféle bolondos ócska holmit megvásárolni. Megszólított hát egy armenőt és iszonyu kerékbetört németiséggel megkérdezte, hol találhat ily kereskedőt. A megszólított zavarba jött, hogy miképp értesse meg magát az idegenekkel s végre is jellel magyarázta meg, hogy a zsidó árú boltja fölött valami a levegőben lóg s ez biztos utmutatóul fog szolgálni az uraknak. Ezt a bizonyos libegő valamit ezzel a többször ismételt szócskával jelölte meg: rock. A herceg ezt a szót fölöttébb komikusnak találta s hangos nevetésben törve ki, egyre-másra kiáltozta az utcán: »rok, rok, rokoko!« Az ószeres boltjába is »rokoko« kiáltással állított be s később a coblenzi emigránsok közt valósággal szállóigévé lett ez bizonyos holmik megjelölésére. Később nyilvánosságra került ez a dolog s már a hercegre való tekintettel is nagyon szellemesnek és elmésnek találták. A »rokoko« szó divatba jött s az akkori idők számos szokása feledésbe merült már, de a rokoko szó ime még mindig használatos.

+ Ez is statisztika. Levat írja, hogy néhány év előtt Franciaország egyik vidékén nem kevesebb, mint 1500 madárfészket raboltak ki, ami körülbelül 6000 drb. állatnak felel meg. Ha meggondoljuk, hogy annyi madár mintegy 6 millió rovat pusztított volna el, nem lesz feltűnő az az adat sem, mely szerint ha egy madár egy nyáron 200.000 drb. rovat pusztít, úgy ez naponta 3200 gabnaszem és 1150 szőlőszem megmentését jelent s nem csoda, ha pl. a héraut-i (Franciaország) kerületben hozzávetőleges számítás szerint a madárpusztítást mintegy 100.000 hektoliter bor bánja.

+ A gyöngyvirág mérges. Badenben múlt évben meghalt egy fiúcska, aki olyan pohárból ivott melyben kevéssel előbb gyöngyvirágok voltak. A gyöngyvirágnak a szárában és magában a virágban erős mérge van; vigyázni kell tehát rá, hogy a kedvelt virágnak ez a mérge az ember gyomrába ne kerüljön.

+ A párizsi trafikosok mindannyian előkelőségek voltak valaha. Régi szokás szerint a franciaiknál, hogy tőzsdeengedélyt csak kiváló emberek özvegyeinek adnak. A képviselőház elé terjesztett jelentés szerint ilyen engedélyt kaptak a múlt évben a következő hölgyek: Barodet és Isaac szenátorok Révillon, Cantagrel, de Mortillet és Sakat képviselők Girardin semmitűszéki bíró, Ciry akadémikus s Caro, Joly, Dávid és Baudoulat egyetemi tanárok özvegyei.

+ Érdekes statisztika. Umberto olasz király meggyilkoltatása alkalmakor egy szakember kiszámította statisztikai alapon, hogy

az embergyilkolások legkisebb számban azon országokban fordulnak elő, melyekben az állatokkal legemberségesebben bánnak és ahol a legtöbb állatvédő egyesület van. Így pl. egymillió lakosra esik gyilkos: Angliában 6, Németországban 11, Belgiumban 14, Franciaországban 16, Ausztriában 23, Magyarországon 26, Spanyolországban 83 és Olaszországban 95!

CSARNOK.

A méregkeverők.

— Regény a népeletről —
Írta: **Szini Péter.**
XXV.

Veresfalvi bosszúja.

— No, no... Ne vedd olyan könnyen a dolgot. Ravasz az, mint a róka. Mikor nem is gyantod, akkor ötlet el.
— Hát akkor majd előbb megölöm én őtet! — fenekedett Csöröge.
— No, most már megértettél, a mint látom. Én is azt akarom, hogy ez a gonosz ember elpusztuljon a föld színéről.
— De miképpen pusztítsuk el? — kérde Csöröge.
— Azt akarom, hogy mindenestől pusztuljon ki. Tudod-e: mit? ... Most édesen alusznak, jere gyujtsuk rájuk a házat!
Csöröge Peti azonnal kész volt a dologra s követte Veresfalvit, ki sebes léptekkel haladt a falu felé.

Csend volt a taluban, csak a süvöltő szél nyargalt végig a tágas utcán, tépve a faleveleket, zilálva a házak ereszeit.
Veresfalvi és Csöröge nesztelenül jutottak be Makkos László udvarába s a szekérszínbe menve, darabig főzték tervüket.

— Mégis jobb lett volna talán a törvény kezére juttatni a gonosz embert! — mondá Csöröge — Még meg talál szökni tőlünk!
— Azon te ne busulj, Peti! Ezt már én vállalom magamra. Az ablakon ki nem mehet, mert erős vasrostély van mindeniken, az ajtót pedig úgy beszegeztem kívülről hogy azon ugyan ki nem jöhet, ha bivaly erővel bírna is. Míg valaki betörheti, addig kilehelik undok lelkeket!

El is ment Veresfalvi azonnal az ajtóhoz s észrevétlenül keményen leszegezte a zárt, azután ismét visszatért.

— Nesze: itt a kanócz, eredj a kert felől, gyujtsd meg a fedelet, én meg majd az utca felől teszem rá a vörös kakast.

Csöröge elvette a kanóczot s lassu léptekkel közelgett a ház felé. Létráját, melyet a szekérszínből hozott el, odatámasztá a nádas épület oldalához.

Azután erősen dobogó szívvel mászott fel a tetőhöz. Pillanat mulva gyufa serczenet s a kanócz kék lánggal kezdett égni.

Csöröge az égő kanóczot hirtelen a száraz tetőbe dugta; maga pedig gyorsan sietett le a létráról s eltűnt a szekérszínben.

E pillanatban az utca felől is fellobbant a tető. Veresfalvi ügyesen végezte munkáját.

— Most pedig tovább egy házzal, Peti! — mondá, midőn visszatért. — Itt nincs tovább mit keresnünk!

Elsiettek az erdő felé. Az erősen lobogó tető piros fényt vetett utjukra.

A ház teteje már lángokban állott, midőn észrevették a falusiak, hogy tűz van. Recsegtve, ropogva haladt tovább a láng a száraz nádban s még az udvaron is állhatatlan lett a hőség.

Félreverték a harangokat s az egész falu népe a tűzvész színhelyére sietett. Borzasztó jelenet tárult eléjük.

Makkost és hozzátartozóit a fényesen lobogó láng felébresztette álmából s észre-

vén, hogy a ház ég felettük, menekülni igyekezett.

Szaladt az ajtóhoz, hogy kinyitja, de az semmiképpen sem sikerült.

A borzasztó ember rémülten ugrott az ablaknak, de a vasrostélyt nem lehetett átkitörni.

Felordított a gonosz ember. Darabig tétlenül állt a szoba közepén körülvéve jajveszékli nejtől, anyósa- és kis gyermekétől.

— Emberek! Atyámiai! Mentsetek meg! — ordított ki az ablakon.

De nem volt ember, ki merészelt volna az ajtóhoz közeledni, mert az égett nádhalmaz mind oda hullott le és elzárta az oda vezető ajtót.

Makkos László körmeivel ásta a rostélyokat s kétségbeesetten ordított.

A gonosz menyecske is gyermekével karján kiabált segítségért.

Nem volt mentés számukra. Az iszonyu tűzhöz közeledni sem lehetett s a ház ajtaját hasztalan döngötte az önkivületbe jutott apagyilkos...

Mikor aztán nagy nehezen el oltatták a tüzet, a ház romjai között megtalálták Makkos László, neje, gyermeke és a kántorné szénné égett holttestét.

Igy állt boszut Veresfalvi Kuvik Kata megmérgezéseért.

Mire a pandurok megérkeztek volna a gonoszlelkű, méregkeverő Makkos László és feleségeért, már ezek akkor Isten ítélőszéke előtt jelentek meg, hol bizonyára elvették megérdemelt jutalmokat.

Mert meg vagyon írva, hogy megfizet Isten mindenkinek a tulvilágon a szerint, a miként a földön jót, vagy gonoszt cselekedett.

Veresfalvi és Csöröge meg elrejtőztek az erdő egyik rejtett helyén. A kitöltött bosz szu édes érzettel tölté be keblüket. Bizonyosra vették, hogy a sok bünt elkövetett ember ez egyszer nem szabadulhat meg.

(Folyt. köv.)

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás
Legyen mindennapi italod!

Kapható:

Minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Anyák! Mielőtt

gyermekocsit vennének, nézzék meg üzletemet vagy legalább hozassanak maguknak képekkel dusan ellátott ingyen és bérmentve küldendő árlapot új, higiénikus, fekvésre vagy ülésre igazítható, szétszedhető koscsijaimról. Legnagyobb tisztasági Kiváló elegancia!

Baumann L. cs. és kir. szabadalomtulajdonos.

Wien, VI.2., Millergasse 6.

Értéktelen utánzatok megvásárlásától tartózkodni tessék; csak az a valódi, melyen az itt látható védjegy a kocsi fenekébe van benyomva

Gyors és biztos segély gyomor betegségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendszeres vérvérkedést eredményezi, a megromlott és hibás véralakítást eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felbőgőt, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértelű lást hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-től Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkentő és egészséges tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híresé vált háziszser. 1 üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

Ha 1 frt. előre beküldetik, egy nagy üveggel, 75 kr. előleges beküldése mellett pedig egy kis üveggel azonnal bérmentve küldetik a birodalom bár mely részébe.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt s kérje a prágai Fragner B. gyógyszerárától és figyeljen arra, hogy Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy. A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, díjat kap.

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak

Raktárak Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF: gyógyszerárában. EGGER A. gyógyszerárában

DEBRECZENB EN kaphatók

Dr. ROTSCHEK V. EMIL MIHALOVITS ISTVÁN és TÓTH B. gyógyszerészeknél

Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszerárán Prágában a Spornert-utca sarkán 203. szám

MIÉRT
van annyi utánzat?
MERT
a valódi Eisenstädter-féle
Linoleum padló zománcz

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutereknek hemazolására.

Bejegyzett Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatlan szép fény nyel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulthatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hason hangzású nevek alatt értektelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

Védjegy „Vas lovag” „Linoleum padló zománczot,” a törv. bejegyzett „Vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára,
Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak József, Félégyházi János, Fritsch Károly, Gancovszky Lajos, Gerény Fülöp, Kencsek Géza, Leiderfrost Gyula, Party Ferencz, Riekl József, Anzelm, Roth Antal, Sesztina Lajos, Szabó Zsigmond Terrey József Tóth Kálmán, czegeknél.

Üzlet átadás miatt
női divatárunk
selyem, gyapju és mosó kelmék,
butorszövetek, szőnyegek

kivételesen olcsó áron

adatnak el
Maradékok feleáron.
Kunz József és Társa
cégnél, kistemplombazár

LUCSIVNA

fürdő 770 m. tengerszin fölötti magasságban, a Központi Kárpátok tövében (Szepesmegye) szép regényes völgyben észak felől a Kárpátok által védve.

Olcsó és kényelmesen berendezett nyaralókkal és vasuti megállóhelyiel.

Fürdő-évad megnyitása május hó 20-ika.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál a fürdőtulajdonosa

Szokmáry Donáth.

Szépség és egészség.

Étvágytalanság és Gyomorgyengeség

gyógyítására ezek mennek Karlsbadba holott ezt a célt otthon is elérhetik

Rozsnay M.

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.

Egy üveg ára 2 kor. 40 fill., 6 üveg franco küldve 12 kor 12 fill.

A t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságharcot ábrázolja.

Kapható: **ROZSNYAY MÁTYÁS** gyógyszer-tárában Arad Szabadság-tér, (1.)
valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a Rozsnay M.-féle

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumában pályadíjjal koszoruzott. Értékeltelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a Rozsnay M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosán Rozsnay Mátyás névaláírása olvasható.

Vasuti állomás Hosszu-pályi, minden vonat érkezésekor kocsii áll rendelkezésére a közönségnek.

Egyedüli gyógyfürdő,

mely biztosan gyógyítja a görvély kórt, s annak következményeit csontszu, csontvelőlob, összezsugorodott ízület, stb. minden nemét a köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle borbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese, és belső daganatokat s különösen női és férfi bajokra legkitünőbb hatású az ujjonnan átalakított és berendezett 200 év óta fennálló

A KONYÁRI SÓSTÓFÜRDŐ

megnyitás május hó 5-én.

A vasuti jegyek mindig Hosszu-Pályi állomásig váltandók.

Alulirott Zima József, ki a szilácsi nagy gyógyfürdőt 27 éven át a közönség meglegedésére kezelte, minden tekintetben igyekezni fog, hogy a Konyári Sóstó fürdőben is a közönség magas igényeit úgy jól berendezett lakással, valamint egészséges ételekkel, és italokkal jutányos árak mellett kielégítse. Fürdőorvos Dr. MÓRICZ ERNŐ pocsjai tb. járásorvos.

Villany, massage, tej, és savó gyógymód.

Zima József.

fürdő-igazgató.

FÉLIX gyógy-fürdő

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés Vasuton Nagyváradtól fél, kocsi 3, órai távolban. Május Augusztus hónapokban raponta 10. vasárnap, és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradra. Az új vasuti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49 C. meleg természetes hévíz javulva van: az ízületek és izmok csuzos bántalmainál. Idült s különösen savas ízületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvényznél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különöt borbajoknál, végre női bajoknál; beisőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos dr. Matolay Karoly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ár a 80 krtól 3 frt közötti váltalkozik. Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal és tekeasztallal Terraszok szép kilátással Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Állandó kitünő zenekar. — Telefon összeköttetés Nagyváradal

Az elegánsul berendezett lakoszobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix fürdő elismert jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket. — Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t. vendégeimet teltesen kielégíteni,

Kiváló tisztelettel **KERNÁTS JÁNOS**, bérló.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.